
Univerzita Karlova odhalila pamětní desku Ernsta Macha

Univerzita Karlova v Praze

Ovocný trh 5, Praha 1, 116 36

www.cuni.cz

TISKOVÁ ZPRÁVA

Praha 18. února 2016 – Zástupci Univerzity Karlovy a České fyzikální společnosti Jednoty českých matematiků a fyziků dnes slavnostně odhalili v prostorách Univerzity Karlovy pamětní desku Ernsta Macha. Stalo se tak u příležitosti 100. výročí úmrtí tohoto významného matematika a fyzika, který zastával i úřad rektora Univerzity Karlovy.

Ernst Mach se narodil 18. února 1838 v Chrlících na Moravě. Dětství prožil na rodinném statku v Untersiebenbrunnu nedaleko Vídně. Po završení středoškolských studií na veřejném piaristickém gymnáziu v Kroměříži (1852-1854) pokračoval ve studiu na univerzitě ve Vídni, se zaměřením na matematiku a fyziku; v r. 1860 dosáhl doktorátu filosofie. Akademickou kariéru zahájil na univerzitě ve Vídni jako asistent fyzikálního ústavu a soukromý docent fyziky (habilitace v r. 1861). V letech 1864-1866 působil jako profesor (vyšší matematiky, od 1866 matematické fyziky) na univerzitě ve Štýrském Hradci.

V roce 1867 byl jmenován profesorem experimentální fyziky a ředitelem Fyzikálního kabinetu (ústavu) Karlo-Ferdinandovy univerzity v Praze, v akademickém r. 1872/73 zastával post děkana filosofické fakulty, 1879/80 rektora pražské univerzity.

Po rozdělení pražské univerzity, od akademického roku 1882/83 do konce akademického roku 1894/95, působil na pražské německé Karlo-Ferdinandově univerzitě. Akademickou kariéru završil na univerzitě ve Vídni, kam byl v r. 1895 povolán na speciálně pro něho zřízenou profesuru filosofie. V r. 1901 odešel na trvalý odpočinek. Zemřel 19. února 1916 ve Vaterstettenu v Německu, v rodině nejstaršího syna Ludwiga.

Mach byl především fyzikem. Z jeho fyzikálních prací se do historie nejvíce zapsaly studie rázových vln v plynném prostředí vyvolané explozemi a projektily pohybujícími se nadzvukovými rychlostmi. Mach přispěl významným způsobem i do dalších vědních oborů – fyziologie a psychologie smyslů, teorie vědeckého poznání, didaktiky přírodních věd apod. Machova kritika newtonské mechaniky hluboce ovlivnila Alberta Einsteina (Machův princip). Mach byl zároveň vynikajícím vysokoškolským pedagogem. Během 28letého působení na pražské univerzitě se podílel na odborné přípravě řady středoškolských učitelů, lékařů a farmaceutů, zájemcům o fyziku z řad studentů umožnil experimentování a vědeckou práci ve svém fyzikálním ústavu.

Mgr. Václav Hájek

Tiskový mluvčí UK

Odbor vnějších vztahů

Univerzita Karlova v Praze

tel: +420 224 491 248

e-mail: pr@cuni.cz

Univerzita Karlova v Praze

Univerzita Karlova byla založena v roce 1348 a patří mezi nejstarší světové univerzity. V současnosti má 17 fakult (14 v Praze, 2 v Hradci Králové a 1 v Plzni), 3 vysokoškolské ústavy, 6 dalších pracovišť pro vzdělávací, vědeckou, výzkumnou, vývojovou a další tvůrčí činnost a pracoviště pro poskytování informačních služeb, 5 celouniverzitních účelových zařízení a rektorát jako výkonné pracoviště řízení UK. Univerzita je nejvýkonnější vědeckou institucí v ČR, jak ukazuje např. hodnocení vědeckých výstupů Radou pro výzkum, vývoj a inovace. S více než půl milionem bodů, podle aktuálně platné státní Metodiky hodnocení výsledků, vede UK před druhou institucí v pořadí s enormním náskokem. Univerzita má přes 7800 zaměstnanců, z toho téměř 4300 akademických a vědeckých pracovníků. Na UK studuje více než 52 000 studentů, což je zhruba jedna šestina všech studentů v ČR, kteří studují ve více než 300 akreditovaných studijních programech s 661 studijními obory. V bakalářských studijních programech studuje téměř 20 000 studentů, v magisterských téměř 25 000 studentů a v doktorských 8000 studentů. Téměř 7500 studentů jsou cizinci. Univerzitu ročně absolvuje zhruba 9000 studentů. Nejrušnější kurzy celoživotního vzdělávání ročně absolvuje přes 16 000 účastníků. Univerzita Karlova patří mezi pět evropských univerzit, které se těší největšímu zájmu zahraničních studentů v rámci programu Erasmus. Podle průzkumu Reflex 2013 – 2014, který vypracovalo Středisko vzdělávací politiky PedF UK a hodnotící uplatnění absolventů na trhu práce, vykazují absolventi UK dlouhodobě nejnižší míru nezaměstnanosti mezi veřejnými vysokými školami. Finanční ohodnocení absolventů UK na trhu práce patří k nejvyšším.

